

Tjänsteutlåtande Nr: 2024-48

Utfärdat 2024-05-16

Diarienummer 0729/24

Handläggare: Elin Köpman

Telefon: 031-367 00 31

E-post: elin.kopman@educ.goteborg.se

Yttrande över revisionsredogörelse 2023

Förslag till beslut

I Utbildningsnämnden

1. att översända yttrandet över revisionsredogörelse 2023 till stadsrevisionen.
2. att omedelbart justera protokollet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter och enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt.

Revisorernas uppdrag är att pröva om nämnden sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

2023 års granskning av utbildningsnämnden omfattar:

- Grundläggande granskning
- Systematiskt brandskyddsarbete
- Göteborgs Stads arbete mot våldsbejakande extremism och radikaliserings
- Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Samordnade insatser för barn och unga
- Uppföljning av föregående års rekommendationer

Stadsrevisionens bedömning efter granskningen är att delar av nämndens verksamhet behöver förbättras, och därav har rekommendationer lämnats till nämnden. I övrigt bedömer revisorerna att nämnden har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Den uppföljande granskningen av föregående års rekommendationer visar att rekommendationerna är omhändertagna.

Nämnden ska vidta lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnats och stadsrevisionen vill därför ha ett yttrande från nämnden där det framgår vilka åtgärder som har gjorts eller som planeras. Yttrandet ska vara stadsrevisionen tillhanda senast den 21 juni 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

De rekommendationer som lämnats av stadsrevisionen handlar bland annat om kompetens och rutiner för att säkerställa en ändamålsenlig samverkan med regionen kring de barn som bedömts ha behov av samordnade insatser, samt att öka personalens kompetens om hedersrelaterat våld och förtryck. Ett arbete pågår för att omhänderta rekommendationerna på skolenhets- och huvudmannanivå.

Samverkan

I förvaltningens samverkansgrupp 2024-06-10.

Bilagor

1. Revisionsredogörelse – granskning av verksamhetsåret 2023
2. Revisionsberättelse 2023

Ärendet

Nämnden ska vidta lämpliga åtgärder med anledning av rekommendationer som lämnats i stadsrevisionens revisionsredogörelse 2023 och stadsrevisionen vill därför ha ett yttrande från nämnden där det framgår vilka åtgärder som har gjorts eller som planeras. Yttrandet ska vara stadsrevisionen tillhanda senast den 21 juni 2024.

Beskrivning av ärendet

Utbildningsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter och enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt.

Revisorernas uppdrag är att pröva om nämnden sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

2023 års granskning av utbildningsnämnden omfattar:

- Grundläggande granskning
- Systematiskt brandskyddsarbete
- Göteborgs Stads arbete mot våldsbejakande extremism och radikaliserings
- Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Samordnade insatser för barn och unga
- Uppföljning av föregående års rekommendationer (garanterad undervisningstid, klagomålshantering, informationssäkerhet samt uppföljning av måluppfyllelse för elever med intellektuell funktionsnedsättning).

Stadsrevisionens bedömning efter granskningen är att delar av nämndens verksamhet behöver förbättras. Därav har rekommendationer lämnats till nämnden. I övrigt bedömer revisorerna att nämnden har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Gällande arbetet mot våldsbejakande extremism och radikaliserings har inga rekommendationer lämnats till utbildningsnämnden, då granskningen visat att nämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete.¹ Den uppföljande granskningen av föregående års rekommendationer om arbetet med garanterad undervisningstid, klagomålshantering, informationssäkerhet samt uppföljning av måluppfyllelse för elever med intellektuell funktionsnedsättning visar att rekommendationerna är omhändertagna.

De rekommendationer som lämnats av stadsrevisionen i 2023 års granskning handlar om kommunallagens regleringar av delegationsbeslut beträffande anställningar, nämndens systematiska brandskyddsarbete, det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck samt arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga.

Grundläggande granskning - efterlevnad av lagkrav

Beslut avseende anställning och tillsättning av personal betraktas som delegationsbeslut i nämndens delegationsordning. Delegationsbeslut ska anmälas till nämnden på det sätt som nämnden har beslutat. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt. Av nämndens delegationsordning framgår att beslut avseende anställning och tillsättning av personal inte ska anmälas till nämnden. I stadsrevisionens granskning konstateras att det

¹ Göteborgs Stads arbete mot våldsbejakande extremism och radikaliserings, 2024-02-06.

inte heller sker någon särskild protokollföring av besluten, vilket avviker från kommunallagens reglering beträffande delegationsbeslut. Nämnden rekommenderas att säkerställa att beslutad delegationsordning lever upp till kommunallagens regleringar av delegationsbeslut beträffande anställningar.

Yttrande

Förvaltningen kommer att ta fram ett förslag till utbildningsnämnden om ändring av delegationsordningen, vilket innebär att anställning av personal ska anmälas till nämnden.

Granskning av det systematiska brandskyddsarbetet (SBA)

Stadsrevisionens granskning har skett utifrån lagstiftning, allmänna råd och Göteborgs Stads riktlinjer för SBA. Det systematiska brandskyddsarbetet i en verksamhet i Göteborgs Stad ska bedrivas i två spår. Det första spåret berör det mer övergripande och förebyggande brandskyddsarbetet, vilket ska ledas av en brandskyddsansvarig i en brandskyddsorganisation. Det andra spåret utgörs av en utrymningsorganisation som träder i kraft vid övning eller brand. Även denna del av brandskyddsarbetet förutsätts ha befattningshavare med tydliga roller.

Granskningen av utbildningsförvaltningens arbete visade att rollen som brandskyddsansvarig är otydlig, och att otydligheten riskerar att medföra att det systematiska brandskyddsarbetet inte genomförs eller dokumenteras på det enhetliga sätt som förutsätts.

Nämnden rekommenderas därför att säkerställa att rollen som brandskyddsansvarig tillsätts av en befattningshavare som har tillräckliga befogenheter att driva det systematiska brandskyddsarbetet på det likformiga sätt som förutsätts i Göteborgs Stad.

Yttrande

Förvaltningen kommer under hösten 2024 göra en översyn av hur fördelningen av arbetsmiljö- samt brandskyddsuppgifter görs inom förvaltningen, för att säkerställa att ansvaret är tydligt och åtföljs av tillräckliga beslutsbefogenheter, resurser, kunskaper och kompetens.

Granskning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck

Stadsrevisionen har granskat stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck rörande barn och unga. Granskningen har avrapporterats till nämnden och till kommunfullmäktige i en särskild revisionsrapport.² Granskningen syftade till att bedöma om förskolenämnden, grundskolenämnden, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Stadsrevisionens samlade bedömning är att utbildningsnämnden behöver utveckla arbetet, även om de bedömer att nämnden är den nämnd som har kommit längst i sitt systematiska arbete samt att det finns en rutin för arbetet som är ett bra stöd för personalen. Nämnden har enligt stadsrevisionen inte säkerställt att personalen har den kompetens om hedersrelaterat våld och förtryck som de behöver. Nämnden kan också utveckla det förebyggande arbetet, samt säkerställa att de nya skrivningarna i läroplanerna kopplade till heder implementeras. Rekommendationen är att säkerställa att personalen får kompetensutveckling i vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär.

² Granskning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, Stadsrevisionen, 2023-09-19

Yttrande

Ett arbete har gjorts i verksamheten för att implementera nya skrivningar i läroplanen om jämställdhet, normkritik, sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. I förvaltningens uppföljning av läroplansområde *Normer och värden* beskriver enheterna exempelvis hur de har använt sig av skolans förstelärare som fått i uppdrag att ta fram färdiga lektionsupplägg för att stötta lärarna att utveckla undervisningen, eller att elevhälsans professioner har arbetat fram olika koncept.

Inom förvaltningen finns en förstelärare som på del av sin tjänst samordnar och ger stöd i utvecklingen av arbetet genom föreläsningar och anpassade lektionsupplägg utifrån skolornas önskemål och behov. Det finns även en websida som stöd till skolorna om hur lärare kan integrera ämnen som sexualitet och samtycke, hbtqi, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i undervisningen.³

I den nya elevhälsoenkät som används i gymnasieskolan ställs frågan till eleven om hen är utsatt för hedersrelaterat våld eller förtryck, och till hjälp i det uppföljande samtal som skolsköterskan har med eleven finns en handledning som ger stöd i hur man kan samtala med elever man är orolig för, att anmälan ska göras till socialtjänsten vid misstanke om utsatthet osv.

Socialnämnderna Hisingen och Nordost har fått en rekommendation från stadsrevisionen att i samråd med skolnämnderna upprätta rutiner för samverkan i ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Utbildningsförvaltningen har utsett en representant till detta arbete, som inleds till hösten.

Förvaltningen bedömer att kompetens finns i organisationen, och att det finns gott stöd till personalen i den rutin som tagits fram. Regionalt stödcentrum heder har uppmärksammat förvaltningens rutin med tillhörande metodstöd och sprider metodstödet till andra skolor som ett gott exempel på hur man kan arbeta.

Samtidigt ser förvaltningen att det krävs fortsatta och kontinuerliga insatser för att all personal ska ha en god kunskapsnivå. Förvaltningen har därför sökt och blivit beviljad medel från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, ett verksamhetsbidrag för att kommuner ska kunna säkerställa sin kompetens i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Bidraget ska stimulera systematiskt arbete genom utbildning, och förvaltningen planerar att genomföra en kompetenshöjande insats under hösten 2024.

Granskning av arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga

Sakkunniga yrkesrevisorer i Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen har tillsammans granskat samverkan kring barn och unga. Granskningen har avrapporterats till nämnden och till kommunfullmäktige i en särskild revisionsrapport.⁴ Granskningen syftade till att bedöma om Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen samverkar på ett ändamålsenligt sätt kring de barn som bedömts ha behov av samordnade insatser (SIP). Det finns en struktur för samverkan mellan Västra Götalands kommuner och

³<https://sites.google.com/educ.goteborg.se/sor/tematiskt-sor/hedersrelaterat-vald>

⁴*Samordnade insatser för barn och unga*, revisionsrapport av Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen, december 2023

Västra Götalandsregionen, men stadsrevisionens bedömning är att utbildningsnämnden endast delvis har säkerställt en ändamålsenlig samverkan.

Nämnden rekommenderas att stärka sin styrning av arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk.

Yttrande

En gemensam utbildning genomfördes i januari 2024. Utbildningen var specialutformad för utbildningsförvaltningen och innehöll genomgång av överenskommelsen samt SIP-processens samtliga delar och vad dessa innebär för ungdomar i åldern 16-20 år. Inbjudan gick ut till samtliga professioner i elevhälsoteamen inklusive rektor. En uppföljande utbildning finns inplanerad till senare delen av höstterminen 2024.

Förvaltningen planerar för att anställa en SIP-samordnare under höstterminen 2024 för att hjälpa personalen med att snabbare implementera SIP-processer på respektive skolenhet.

Nämnden rekommenderas vidare att stärka sin uppföljning av SIP-arbetet i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk gällande samordnade insatser för barn och unga.

Yttrande

Skolornas arbete med SIP kommer att följas upp kontinuerligt under läsåret 2024/25. Detta kommer att ske genom uppföljning av införandet av SIP-samordnare, samt en mer summativ uppföljning för att få en översikt över hur många SIP-ärenden som initieras och avslutas i förvaltningen per läsår. Dessa uppföljningar används sedan i förvaltningens mer övergripande kvalitetsarbete.

Nämnden rekommenderas även att arbeta för förverkligandet av en gemensam digital samverkansyta för att underlätta dokumentation och kommunikation samt säkra informationsöverföringen i arbetet med SIP barn och unga.

Yttrande

En ny rutin och digital samverkansyta finns redan initierad som presenterades på SIP-utbildningen i januari och därefter har personal informerats ytterligare på professionsmöten. Den har också diskuterats och samverkats med grundskoleförvaltningen via förvaltningsgemensamma styrgruppen för journalsystemet PMO. Dokumentationen sker via egen flik i PMO.

Systemet SAMSA som ibland hänvisas till kan endast användas av de som har särskild behörighet vilket inte alla elevhälsans professioner har, därav används inte systemet i utbildningsförvaltningen (ej heller i grundskoleförvaltningen av samma anledning).

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att översända yttrandet med beskrivning av vidtagna och planerade åtgärder till stadsrevisionen.

Tomas Berndtsson

Maija Söderström

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Planering och utveckling